

Pizzapalvelu

Marko Hassinen
014029585

Tietokantasovellus
Syksy 2013

Johdanto

Työn aiheeksi on valittu kurssimateriaalin Pizzapalvelu-tehtävä, jonka tarkoituksena on luoda virtuaalinen tilausjärjestelmä. Järjestelmässä tarjottavat tuotteet, kuten pizzat ja juomat, on jaettu erilaisiksi tuoteryhmiksi. Kutakin tuotetta esitellään tuotekuvauksessa, osasta tuotteita on olemassa myös kuva. Järjestelmän mukaisiin valmiiksi suunniteltuihin pizzoihin voi halutessaan valita lisukkeita.

Pizzapalvelussa ilmaistaan tuotteiden hinnat, joiden muuttumista koskeva oikeus on säilytetty. Laskutuksessa huomioidaan kuitenkin tilausajankohtainen hinnasto.

Toimitusaika on ennalta sovittu. Jos toimitus sovittuun aikaan ei toteudu, asiakkaalle voidaan myöntää alennusta tilauksesta. Toimituksessa tapahtuneet häiriöt voivat johtaa tilauksen eväykseen. Asiakkaan on mahdollista purkaa tilauksensa, kuitenkin viimeistään tunti ennen sovittua toimitusaikaa.

Alla oleva toimintolista on lainattu osoitteesta

<http://advancedkittenry.github.io/aiheet/Pizzapalvelu.html> (luettu 3.11.2013, 15:07).

Toimintoja:

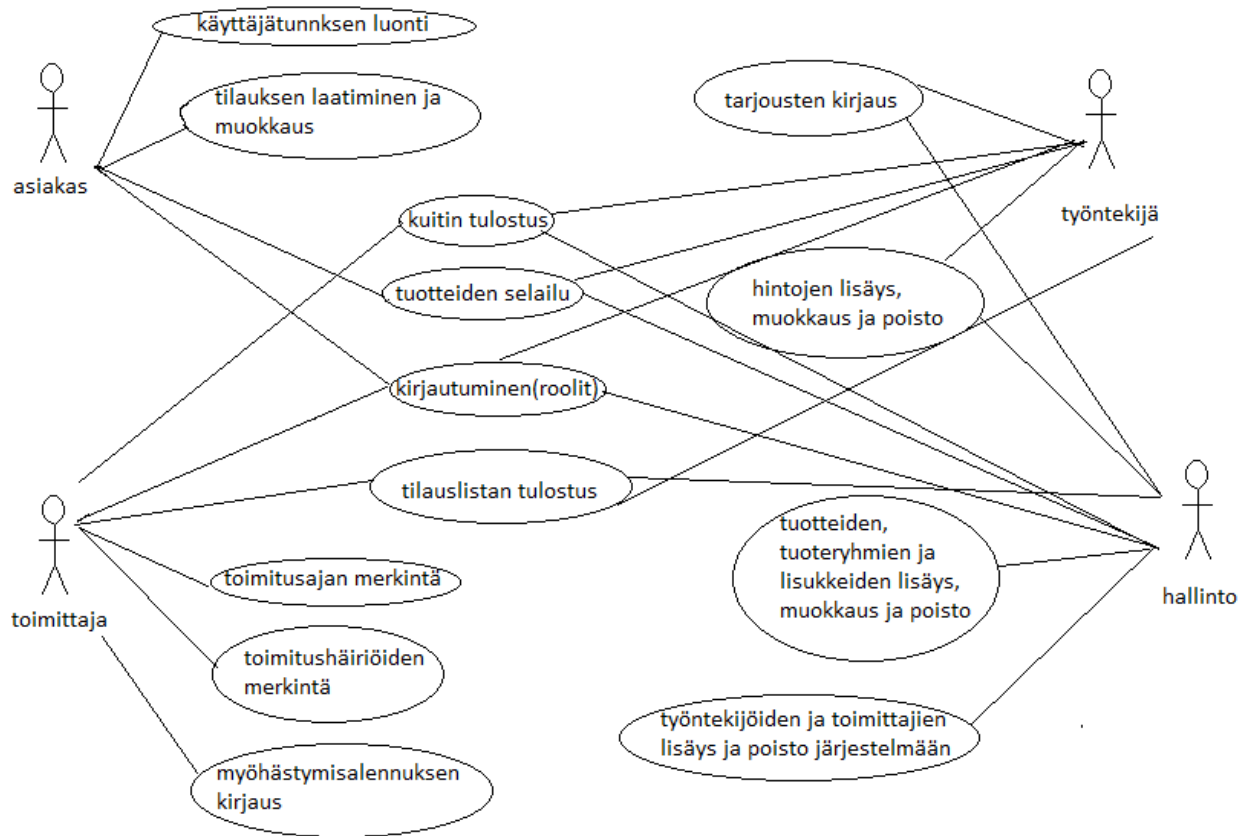
- tuotetietojen ja lisukkeiden lisäys, muokkaus ja poisto
- ajasta riippuvien hintojen lisäys, poisto ja muokkaus
- tuotteiden selailu
- tilauksen laatiminen ja muokkaus
- toimituksen ja mahdollisen myöhästymisalennuksen kirjaus
- tilauslistan tulostus
- kuitin tulostus
- tarjousten kirjaus
- ylläpidon kirjautuminen ja tilauksen tehneen asiakkaan tunnistaminen/kirjautuminen

Työssä hyödynnetään versionhallintaa, ja työ on nähtävissä osoitteessa

<https://github.com/mihassin/tietokantasovellus-s2013>. Toimiva ohjelmisto on tarkoitus laittaa users-palvelimelle. Työ toteutetaan PHP-ohjelmointikielellä. Työssä hyödynnetään tietokannan hallintajärjestelmää PostgreSQL. Alustavasti työ mahdollistaa vain yhden tietokannan käytön.

Yleiskuvaus järjestelmästä

Käyttötapauskaavio:

Käyttötapaukset

Asiakas

Asiakas avaa pizzapalvelun selaimellaan. Jos asiakkaalla ei ole käyttäjätunnuksia palveluun, voi hän luoda itselleen sellaisen. Järjestelmään kirjautumisen jälkeen asiakas voi selata tuotelistaa ja valita haluamansa tuotteet mahdollisine lisukkeineen tilaukseensa. Asiakastiedot saadaan käyttäjätiedoista. Asiakas merkitsee tilaukseen järjestelmän hyväksymän toimitusajan ja toimitusosoitteen. Tilausta voidaan muokata tai se voidaan poistaa vähintään tunti ennen sovittua toimitusaikaa.

Toimittaja

Toimittaja kirjautuu järjestelmään toimittajana ja tulostaa tilauslistan ennen toimitusta. Tilaus toimitetaan tilauksessa mainittuun toimitusosoitteeseen ja toimitus pyritään toteuttamaan sovittuun aikaan. Toimittaja merkitsee toimitusajan ja mahdolliset toimitushäiriöt sekä myöhästymisalennuksen. Toimittaja tulostaa asiakkaalle kuitin, johon on merkitty mahdollinen alennus.

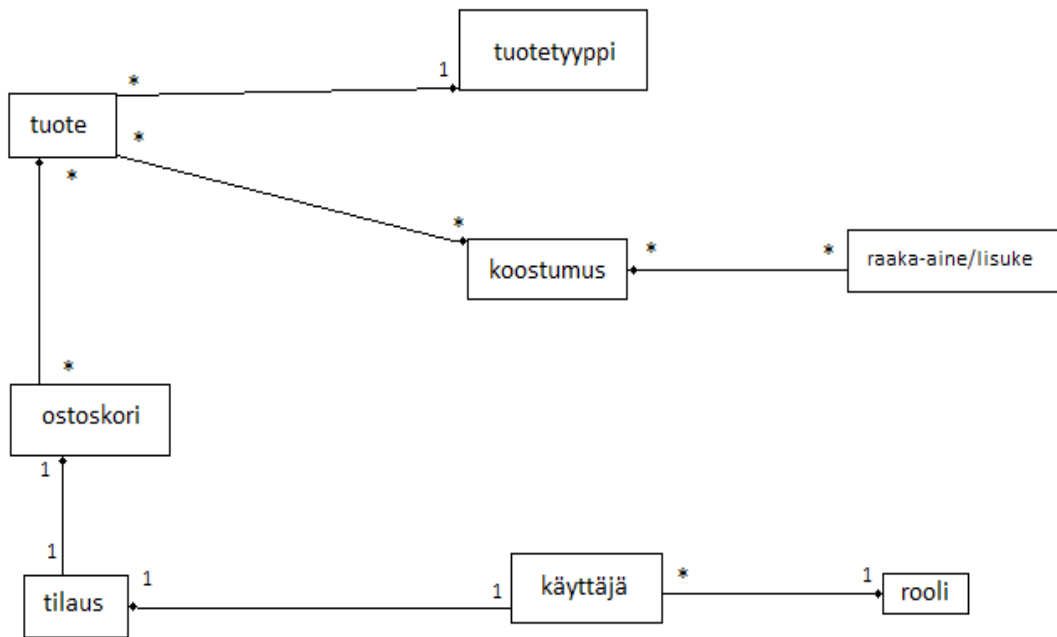
Työntekijä

Työntekijä kirjautuu järjestelmään työntekijänä. Työntekijän on kyettävä päivittämään hinnastoa ja merkitsemään tarjoukset järjestelmään. Lisäksi työntekijän pitää pystyä monitoroimaan sekä tuote- että tilauslistaa ja tarvittaessa tulostamaan kuitteja tilauksista.

Hallinto

Hallintoroolissa ei ole merkittäviä eroja työntekijän rooliin, mutta hallinnon on pystyttävä lisäämään, muokkaamaan ja poistamaan tuotteita, tuoteryhmiä tai lisukkeita. Hallinto myös lisää ja poistaa työntekijöitä ja toimittajia järjestelmään.

Järjestelmän tietosisältö

Tietokohteet

Työssä on kahdeksan tietokohdetta, joista kaksi kappaletta ovat “mappereita”. Tietokohteille käyttäjä ja tuote on käytössä pienempiä hallinnointi taulukoita. Muutamalle tietokohteelle on luotu taulukko, jossa ilmenee muut attribuutit paitsi avaimet.

Käyttäjä

Käyttäjä		
Attribuutti	Arvojoukko	Kuvailu
Etunimi	30 merkkiä pitkä merkkijono	Ilmaisee käyttäjän etunimen
Sukunimi	30 merkkiä pitkä merkkijono	Ilmaisee käyttäjän sukunimen
Sähköposti	255 merkkiä pitkä merkkijono	Ilmaisee käyttäjän sähköpostiosoitteen
Puhelin	255 merkkiä pitkä merkkijono	Ilmaisee käyttäjän puhelin numeron

Käyttäjille on oma yksilöivä id attribuutti ja rooli-id attribuutti, jolla ilmaistaan tietokohteiden käyttäjä ja rooli välinen relaatio. Sähköpostia käytetään käyttäjätunnuksena järjestelmässä. Salasana salataan tietokantaan ja salauksen purkua varten on oma suola.

Rooli

Tietokohde toimii käyttäjä-tietokohteen apuna yksilöimässä käyttäjien roolia järjestelmässä. Tietokohteella on kaksi attribuuttia: avain ja pienimuotoinen kuvaus.

Tuote

Tuote		
Attribuutti	Arvojoukko	Kuvailu
Nimi	30 merkkiä pitkä merkkijono	Ilmaisee tuotteen nimen
Kuvaus	255 merkkiä pitkä merkkijono	Mahdollista lisätietoa tuotteesta
Hinta	Reaaliluku	Ilmaisee tuotteelle merkityn hinnan

Tietokohde ilmaisee tuotteita, joita pizzapalvelu tarjoaa asiakkailleen. Palvelu vastaa tuotteen valmistuksesta, että toimituksesta. Tietokohteella on myös attribuuttina yksilöivä avain ja tuotetyypin avain, jolla ilmenee tietokohteiden välinen relaatio.

Tuotetyyppi

Pienempi tietokohde, joka auttaa palvelun tuotteiden ja raaka-aineiden järjestelyssä. Tuotetyypillä on kaksi attribuuttia: yksilöivä avain ja pienimuotoinen kuva.

Raaka-aine

Raaka-aine		
Attribuutti	Arvojoukko	Kuvailu
Kuvaus	30 merkkiä pitkä merkkijono	Kertoo raaka-aineen nimen
Hinta	Reaaliluku	Kertoo raaka-aineen hinnan

Raaka-aine tietokohdetta käytetään tuotteiden koostumuksen ilmaisemiseen. Järjestelmä myöskin sallii raaka-aineiden lisäyksen lisukkeina tuotteisiin. Raaka-aine tietokohteella on myös attribuutteina yksilöivä avain ja tuote-tyypin avain.

Koostumus

Koostumus tietokohdetta käytetään pizza tuotteiden koostumusken ilmaisuun. Tietokohde toimii niin sanottuna mapperina, jolla liitetään raaka-aineet tuotteeseen. Tietokohteella on kolme attribuuttia: oma avain, tuotteen avain ja raaka-aineen avain.

Ostoskori

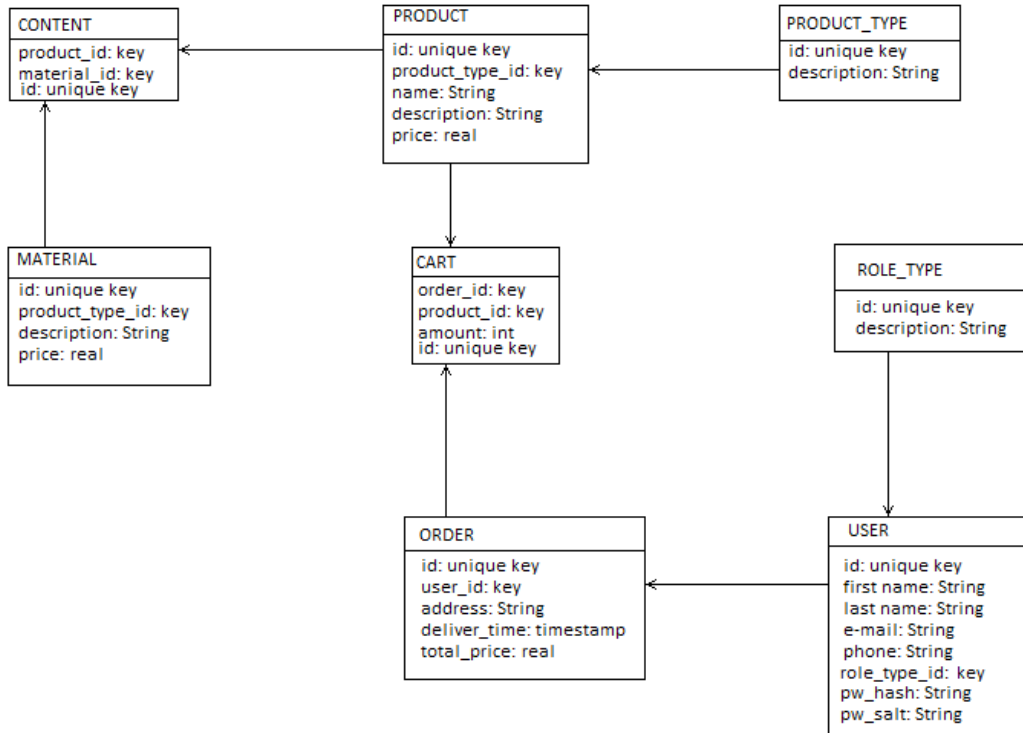
Ostoskori on järjestelmän toinen mapperi. Sillä ilmaistaan tilauksen sisältö. Tietokohteella on neljä attribuuttia: oma avain, tilauksen avain, tuotteen avain ja määrä(yhden tuotteen määrä).

Tilaus

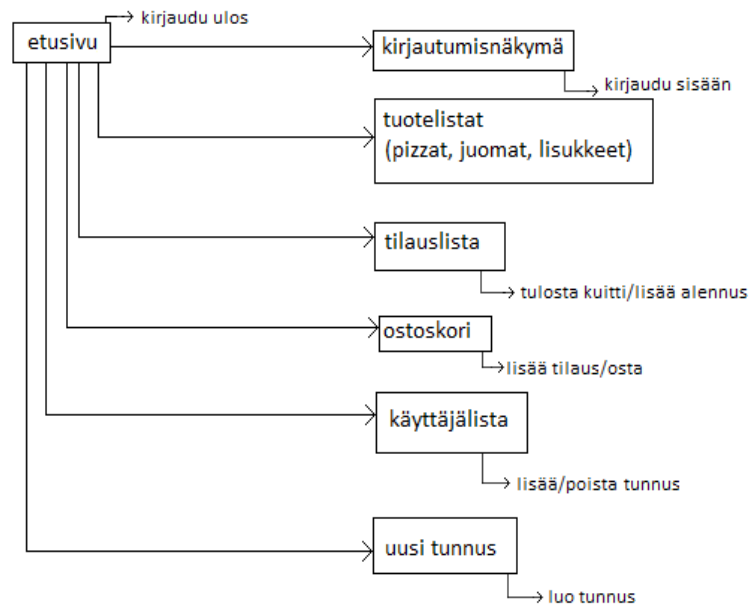
Tilaus		
Attribuutti	Arvojoukko	Kuvailu
Toimitusosoite	255 merkkiä pitkä merkkijono	Kertoo asiakkaan valitseman toimitusosoitteen
Toimitusaika	Päivämäärä ja kellonaika	Kertoo asiakkaan valitseman toimitusajan
Yhteishinta	Reaaliluku	Toimituksen lopullinen hinta

Tilaus tietokohde on tarkoitettu käyttäjille, jotka eivät ole asiakkaita. Tietokohteella on myös attribuuttina oma yksilöivä avain ja käyttäjän avain.

Relaatiotietokantakaavio

Sivukartta

Asennustiedot

Sivusto sisältää php- ja sql-tiedostoja. Kaikki nämä tarvitaan sivuston käyttöön. Mikäli sivustoa halutaan hyödyntää muussa yhteydessä, suositellaan kaikkien tarjottujen tiedostojen lisäystä. Tietokantaan yhteyden muodostaminen tarvitsee tietoja, jotka tulee muuttaa siinä tapauksessa, jos sivusto halutaan siirtää. Asennuksessa suositellaan harjoitustyön hyödyntämää kansio rakennetta. Mikäli kansio rakenteeseen halutaan tehdä muutoksia, tulee huomioida mahdolliset muutokset tiedostojen osoittamiseen ja muutokset tiedostoihin, jotka osoittavat muihin tiedostoihin. Sivusto olettaa, että PostgreSQL ja PHP on käytettävissä palvelimella, jolle sivusto asennetaan. Sivustoa käytetään oletuksellisesti selaimella. Sivusto ei erikseen tue tai estä käyttäjän haluaman selaimen käyttöä.

Vaikka sivusto on suunniteltu pizzeria yrityksen sähköiseen palveluun, voidaan pienin muutoksin yleistää järjestelmän käyttö muillekin ravinto yrityksille. Sivusto on visuaalisesti melko karu, mutta järjestelmä tarjoaa melko helpot muutokset, jotta sivustoa voidaan kohentaa visuaalisesti. Muutokset tehdään views/header.php tiedostoon, jonne merkitään sivoston hyödynnettävät tyylitiedostot. Tyylitiedostot tulisi asentaa css/ kansion alle.

Käyttöohje

Harjoitustyöhön pääsee käsiksi osoitteen <http://mihassin.users.cs.helsinki.fi/> kautta. Sivuston käyttöä varten ei ole pakko kirjautua, mutta kirjautuminen mahdollistaa laajempaa käytettävyyttä. Kirjautumisessa huomioidaan käyttäjän rooli, joka takaa käyttäjälle tarvittavan määrän käytettävyyttä sivustolle. Sivustolla on käytössä 4 eri roolia, joille kaikille tarjotaan testaus mahdollisuus.